

VERKSAMHETSPLAN

2025/26

Under tider av hänsynslös exploatering av skogar, älvar, renbetesland, landsbygd och städer behövs det en tydlig och kärleksfull röst som tar ställning för naturen.

Naturskyddsföreningen i Norrbotten ska vara de som lyfter de gröna värderingarna, där miljön och människan står i centrum istället för den ekonomiska tillväxten. Vi behöver också vara de som presenterar andra alternativ; som berättar en ny berättelse om hur livet också skulle kunna se ut.

Under tider av hänsynslös exploatering behöver vi stötta och inspirera varandra, samt visa på exempel där vi nått framgång. Vi tror att Naturskyddsföreningen drivs bäst av ideella krafter där vi delar på arbetsuppgifterna, lyfter varandra och strävar efter att få fler engagerade. När kampen förväntas föras enbart av anställda blir systemet sårbart och arbetsbördan för ett fåtal alldeles för stor. En ideell och engagerad folkrörelse är det mest hållbara i längden. Vi ser att motstånd är lättast att organisera på lokal nivå, men att de lokala grupperna tjänar på och blir bättre genom att nätverka med varandra. Att mötas regelbundet för att byta kunskaper, erfarenheter och få stöd gör oss mer effektiva, och det skapar också en känsla av att inte stå ensam i kampen. Det är därför viktigt med fungerande strukturer och mötesplatser för dem som vill engagera sig i olika sakfrågor.

Under tider av hänsynslös exploatering behöver vi ibland också stanna upp och ställa oss frågan: är det här viktigt på riktigt? Är den här berättelsen den enda sanna? Eller finns det en annan väg att gå? Skulle exempelvis Kiruna försvinna utan LKAB? Eller skulle det bli något helt annat? Ja, hur skulle Kiruna se ut utan gruvan?

Hur ser det goda livet ut för dig?

VERKSAMHETSPLAN

2025/26

Industrins klimatomställning (eller den så kallat gröna omställningen)

Vid det här laget tror vi att det står klart för de flesta, åtminstone här uppe i Norrbotten, att den gröna omställningen varken är särskilt grön eller hållbar. Därför kallar vi den numera industrins klimatomställning. För omställningen handlar om att industrierna ska kunna fortsätta producera med tillväxt som mål, men där fossila bränslen är utbytta mot andra alternativ. Dessa alternativ kräver dock enorma mängder el och metaller, vilket leder till stor markexploatering och naturförstörelse. Olja är oerhört koncentrerad energi som bildats under lång tid, och ju mindre effektiva energislag vi byter ut den till, desto större yta krävs i anspråk. Jordytan räcker inte till; energi-ekvationen går inte ihop. När gruvorna och vindkraftsanläggningarna ökar i antal, offras naturen.

Om inte Norrbotten ska omvandlas till ett enda stort industriområde, behöver vi börja dra ner på takten och omvärdera vår livsstil. Ett steg är att börja skilja på önskningar och verkligt basala behov.

Med denna insikt behöver Naturskyddsföreningen Norrbotten börja argumentera annorlunda. Eftersom vi ser problemen med storskalig omställning, behöver vi börja prata om alternativen. Istället för att prata om ekonomisk nedväxt som ett straff, kanske vi ska prata om vår längtan. Längtar vi efter småskalighet och gemenskap: att lönearbeta mindre, leva enklare, ha mer tid med familjen, odla mer grönsaker, gå och lägga oss tidigare, leva i samklang med jorden?

I västvärldens moderna samhälle har många tappat kontakten med naturen, årstiderna och ytterst sig själva, och det är nog dit vi behöver hitta tillbaka. Vi kanske ska prata om kärleken till naturen och den förundran vi känner; att det är den som driver vårt motstånd mot exploateringarna. Vi tror att allt fler har börjat känna att "det måste finnas ett annat sätt".

Vad är rikedom för dig?

VERKSAMHETSPLAN

2025/26

Prioriteringar

Vårt fokus under året kommer i stora drag vara att:

- Fortsätta att prioritera stöd till kretsarna, där målet är att ha någorlunda aktiva kretsar i 14 av 14 kommuner innan verksamhetsåret är slut.
- Prioritera stöd till befintliga nätverk och grupper. Vi tror också att det är genom sakfrågorna vi lättast får igång aktivitet i kretsarna.
- Bilda opinion, både på sociala medier och via debattartiklar i media. Argumentera utifrån att en annan värld är möjlig: inspirera och visa på alternativ!

Natursnokarna och samarbete med Fältbiologerna

Natursnoksverksamheten är viktig på många sätt, både kortsiktigt och långsiktigt. Den bidrar till att väcka fascination, förundran och naturkänsla hos människor. En stark naturkänsla är också en viktig del i motståndet mot den ökande industrialiseringen i Norrbotten. Natursnokarna engagerar inte bara barn utan även vuxna, vilket leder till en bredare folkrörelse och ett tillskott av personer som kan tänkas engagera sig i Naturskyddsföreningens styrelser och nätverk. På sikt kan fungerande natursnoksgrupper även bidra till att fler Fältbiolog-klubbar blir aktiva.

Under året vill vi förvalta och utveckla de tidigare satsningar som gjorts på natursnokar i Norrbotten. Verksamhetsutvecklaren Linda Ellegaard Nordström är ny som snoklok; en roll som stöttar och koordinerar natursnoksverksamheten i länet. Vi vill också fokusera på att fördjupa samarbetet med Fältbiologerna.

Målen för året är:

- Att snokloket har regelbunden kontakt med alla natursnoksledare i länet, samt alla som har gått natursnoksledarutbildningen.
- Att stötta uppstarten av minst två nya natursnoksgrupper, samt att ge fortsatt stöd till befintliga grupper. Arrangera mötesplatser för natursnoksledare i länet, antingen digitalt eller fysiskt.

VERKSAMHETSPLAN

2025/26

- Att snokloket är med och arrangerar en utbildning för natursnoksledare. Platsen kan bli i ett annat län, men ledare från Norrbotten bjuds självklart in att delta.

Klimatgruppen

Under året avser vi att anordna en helg för klimatet för medlemmar, forskare, företag och allmänheten med syftet att inspirera och mobilisera. Arbetet med helgen blir samtidigt ett sätt att bygga ett klimatanätverk. Vi ser att vår livsstil med ständig ekonomisk tillväxt har lett till klimatförändringar, miljöförstöring och artutrotning. Utsläppen av drivhusgaser ökar, både i Sverige och globalt, trots löften från de styrande om motsatsen. Vi går nu mot en global uppvärmning på drygt 3 grader vid nästa sekelskifte. Det motsvarar 5-6 grader i Sverige. I detta allvarliga läge finns behov av att samlas, diskutera strategier och ingjuta hopp.

Gruvnätverket

I länet finns flera gruvgrupper som är engagerade i sina lokala gruvprojekt, men hittills har de jobbat mestadels utan samordnat stöd. Vi vill därför organisera dessa grupper i ett nätverk för att gruvmotståndet ska bli bättre och mer effektivt.

En ny svensk lagstiftning kring CRMA (Critical Raw Materials Act) kommer sannolikt att träda i kraft vid årsskiftet. Vi planerar att anordna en utbildningsdag för att förstå hur lagändringen kommer påverka tillståndsprocessen i praktiken. Vi kommer fortsätta att bevaka mineralregistret för att upptäcka inkomna undersökningstillstånd och bearbetningskoncessioner, och koordinera det med de lokala gruvgrupperna. Vi kommer också att fortsätta stötta lokala grupper med följande ärenden:

- Laver: yttrande, bearbetningskoncession
- Gällök: yttrande, miljötillstånd
- Nautanen: eventuell överklagan om bearbetningskoncessionen beviljas
- Sarvisto: eventuell överklagan om bearbetningskoncessionen beviljas
- Nunasvaara/Niska (4 gruvor)
  - Nunasvaara Södra: anmälan till EU-kommission med förhoppningen att ärendet tas upp i EU-domstolen

VERKSAMHETSPLAN

2025/26

- Nunasvaara Norra och Niska Södra & Norra: eventuell överklagan om bearbetningskoncessioner beviljas
- Kaunisvaara: anmälan till EU-kommission om Mark-och miljööverdomstolen går på bolagets linje

Skogsfrågor

Under 2025 är målet att så många lokala skogsgrupper som möjligt ska bli självgående vad gäller inventering av skogar, kontakter med Skogsstyrelsen samt hantering av FSC-klagomål. För att nå dit kommer det anordnas en fysisk skogsträff i slutet av maj där fördjupning i fält, nätverkande och strategier står på programmet. Vi kommer också anordna digitala möten ungefär en gång i månaden för att vi fortlöpande ska kunna inspireras och lära av varandra. Till senhösten planerar vi att anordna en kurs om skogsjuridik för att ge fler kunskap om hur de kan överklaga Skogsstyrelsens beslut.

De kretsar som har fungerande skogsgrupper i nuläget är Övertorneå, Jokkmokk, Kiruna/Malmsfälten, Arvidsjaur, Luleå och Boden. Målet för året är att få igång skogsgrupper i minst två kretsar till. För att hitta nya skogsräddare i olika kommuner kommer vi kontakta alla de som gick gammelskogskurserna som erbjöds i länet 2021 och 2022. Där vilar en enorm potential som kanske bara behöver en vänlig spark i baken och lite stöttning och struktur för att komma igång. Kansliet har ett särskilt uppdrag att stötta nya och befintliga skogsgrupper.

Vattengruppen

Under 2025 vill vi fokusera på att bibehålla och stärka vattengruppen som bildades under våren 2024. Detta genom digitala möten, men även fysiska träffar som vi sökt pengar för att kunna genomföra. Förhoppningsvis lyckas vi arrangera en liknande vattenträff som den som genomfördes i höstas. Kansliet kommer att fungera sammankallande till en början med målet att kunna utse någon i gruppen som vill överta den rollen.

Vi kommer att arbeta med opinionsbildning, politisk påverkan samt synliggörande av länets vattenfrågor. En plan för hur detta ska genomföras kommer att tas fram under 2025 med målet att ha en konkret plan färdig innan årets slut.

VERKSAMHETSPLAN

2025/26

Vindkraftsgruppen

Vårt fokus under första halvåret kommer att ligga på att genomföra och därefter slutrapportera projektet "Vindkraftsgruppen medverkar för ny el till omställning". Projektet omfattar bland annat möten med aktuella kommuner i länet, en kurs i påverkansarbete, och ett studiebesök i en vindkraftsanläggning.

Vi kommer bevaka vad som händer i länet i de olika stadierna av tillståndsprocessen. Vi kommer att delta på samrådsmöten, Esbo-samråd (där Naturvårdsverket vill ha vår syn på om Sverige ska delta i miljöbedömningar vid planerade anläggningar i ett grannland) samt jobba med yttranden när tillfälle ges.

Vi planerar också att synliggöra vår verksamhet i föreningens olika kanaler, samt arbeta för att inspirera och värva fler personer till vår grupp.